

Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Valentina Ringelová

Název bakalářské práce: Soucit se sebou u populace pacientů s obezitou

Oponent:

Mgr. Jitka Taušová, Ph.D.
Filosofická fakulta,
Katedra psychologie,
Univerzita Karlova v Praze,
Celetná 20, Praha 1.

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny	x			
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně		x		
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	x			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne		x		
Stanovené cíle: splněny – nesplněny		x		

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení		x		
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	x			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená		x		
Propojení literárně přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé			x	

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje	x			
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	x			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	x			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	x			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	x			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	x			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	x			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb	x			

Otázky, podněty k obhajobě:

1. Co se týče strategie výběru vzorku: zkuste porovnat Vámi zvolenou strategii výběru pouze pacientů obezitologických pracovišť oproti strategii výběru lidí s MBI nad 30 bez ohledu na to, zda se léčí na obezitologii. Porovnejte prosím obě strategie z hlediska jejich výhod a nevýhod. Jaký dopad může mít každá ze strategií na interpretaci výsledků?
2. Kdyby bylo možné získat vzorek jakékoliv velikosti, jaké další faktory byste zkoumala a proč?

Specifické připomínky:

LITERÁRNĚ-PŘEHLEDOVÁ ČÁST:

Ve zpracování literárně-přehledové části práce pozitivně hodnotím to, že autorka mapuje problematiku obezity a soucitu se sebou z mnoha úhlů pohledu, například z hlediska doprovodných sociálních fenoménů nebo celospolečenských vlivů, dále se též zabývá souvislostmi obezity s psychickým zdravím a potížemi, fyziologií obezity, a mnoha dalšími souvislostmi. Nabízí tak velmi komplexní pohled na tuto problematiku a adekvátně reaguje na skutečnost, že se skutečně jedná o multifaktoriální a neizolovatelný problém.

Dále bych chtěla vyzdvihnout kvalitní zpracování všech kapitol o roli rozvoje soucitu se sebou v psychologické práci s lidmi trpícími obezitou a velmi konkrétní zpracování toho, jak konkrétně taková proces vypadá. Autorka tak dobře demonstrovala schopnost uvažovat o zkoumaném tématu také z hlediska praktických aplikací na psychologickou praxi. Za zdařile zpracované považuji také kapitoly popisující různá pojetí konceptu soucitu se sebou, včetně vyhodnocení pozitiv a limitů jednotlivých modelů. Chválihodné je také zahrnutí metaanalýz, kde navíc autorka kriticky srovnává a hodnotí jednotlivé studie z hlediska provedení a metodologie, čímž ukazuje schopnost uvažovat o kvalitě a limitech studií, ze kterých čerpá. Rovněž chválím rozsah literárních zdrojů, ze kterých autorka ve své práci čerpá.

Mezi kritickými komentáři a podněty pro zlepšení bych ale zmínila určitou míru nesouladu mezi tím, na jaké proměnné je zaměřen navržený výzkum a mezi teoretickým pokrytím těchto proměnných v literárně-přehledové části. Je zde též nesoulad s cíli formulovanými na začátku práce. Navržený výzkum se zabývá 5 proměnnými a 2 z nich – stud a regulace emocí, jsou v literárně-přehledové části práce čítající 32 stran zmíněny jen okrajově. Pokud mají hlavní hypotézy zkoumat určité proměnné, je potřeba v literárně-přehledové části důkladněji zmapovat dosavadní výzkumné a teoretické poznatky týkající se těchto proměnných.

Dále pak strukturování celé literárně-přehledové části a též úvodu odpovídá spíše tomu, že bude autorka strukturovat výzkumnou část práce jako studii toho, jakou roli hraje soucit se sebou v léčbě obezity, nebo jaké existují mezi těmito fenomény souvislosti. Navržený výzkum porovnávající skóry vzorku s obezitou a bez obezity v míře soucitu k sobě, internalizovaného studu a emoční regulace pomocí t-testů tomu bohužel z metodologického hlediska neodpovídá. Z čistého rozdílu průměrů u obou skupiny mnoho závěrů vyvozovat nelze. Bohužel tuto důležitou skutečnost nezmiňuje autorka v diskusi jako jeden z limitů navrženého výzkumu. U Hypotézy 4 porovnávající skóry na škále soucitu k sobě u respondentů, kteří absolvovali psychologickou intervenci a kteří žádnou neabsolvovali („Máte předchozí osobní zkušenost s psychologickou intervencí? no/ne“) není možné usuzovat na kauzalitu. Na základě takto

strukturované hypotézy není možné ani vyvodit mnoho poznatků o roli psychologické intervence pro rozvoj soucitu se sebou. O něco více by se tomu blížilo měření délky a dalších charakteristik intervence (vedle odpovědi ano / ne na otázku o absolvování intervence) a následné korelování skóru, ideálněji pak experimentální či longitudinální měření před a po intervenci.

VÝZKUMNÁ ČÁST:

Metodologie a statistické zpracování navrženého výzkumu:

Mezi pozitivními aspekty bych zmínila, že hypotézy jsou formulované adekvátně a navržené statistické analýzy jsou v souladu s hypotézami. Chválím též zahrnutí testování velikosti efektu a stanovení potřebné velikosti vzorku před sběrem dat. Za výborně zpracovanou a promyšlenou považuji část pojednávající o etických aspektech výzkumu, která pokrývá mnoho skutečně relevantních etických otázek, které by mohly při realizaci takového výzkumu vyvstat.

Na druhou stranu nepovažuji za správné rozhodnutí porovnávat pouze skupinu lidí s extrémní nadváhou (BMI > 30) versus skupinu s normální váhou (BMI 18 – 25) a vypustit přitom kategorii lidí s nadváhou a BMI 25-30. Z metodologického a statistického hlediska je to problematické, protože při porovnání zrovna takto odlišných skupin je samozřejmě větší šance, že se skupiny ve sledovaných charakteristikách skutečně budou signifikantně lišit. Pro posouzení toho, jak se míra soucitu se sebou mění v závislosti na BMI nebo přítomnosti obezity, by bylo právě klíčové mít porovnání skupiny s BMI > 30 se skupinou s méně extrémními hodnotami BMI 25-30.

Pozitivně hodnotím to, že autorka detailně popisuje charakteristiky jednotlivých dotazníků, které by ke sběru dat použila a že se zabývala posouzením jejich psychometrických vlastností. Očekávala bych ale, že u jednotlivých škál zmíní specificky, které parametrické vlastnosti dotazníků byly testovány a s jakým výsledkem, tak, jak to učinila u škály měřící regulaci emocí. Je rozdíl, zda byla mezi psychometrickými kvalitami testovaná jen reliabilita dotazníku, nebo též prediktivní validita, souběžná validita, atd.

V diskusi autorka správně pojednává o otázce reprezentativnosti vzorku a možnosti porovnat svá zjištění s již existujícími poznatky, což jsou naprosto adekvátní a důležité body k diskusi takto navrženého výzkumu. Očekávala bych však ještě detailnější pojednání o metodologických limitech navrhovaného výzkumu, ve smyslu otázek kauzality při takto strukturovaných hypotézách, možných intervenujících proměnných, nebo limitech pro interpretaci potenciálních výsledků, jestliže psychoterapeutická intervence bude měřena pouze jednou otázkou uvedenou v sociodemografické dotazníku.

Celkové hodnocení práce: Celkově hodnotím práci jako zdařilou, s převahou dobrých kvalit a kvalitně zpracovaných pasáží. Přes některé nedostatky, zejména metodologického rázu, ji ale přesto hodnotím velmi kladně. Práci **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ**.

Chtěla bych autorku povzbudit k další práci na tomto prakticky důležitém tématu a k pojetí kritických poznámek v tomto posudku spíše jako podnětů pro vylepšení svých dalších výzkumných projektů.

Návrh klasifikace: Navrhuji klasifikaci **VELMI DOBŘE**

V Praze dne 29.1.2022

podpis